

Samenvatting brief ministers van OCW, SZW en EZK over Leven Lang Ontwikkelen d.d. juli 2026

Het document schetst het toekomstbeeld van het kabinet voor Leven Lang Ontwikkelen (LLO) in 2035. Doel is dat iedereen zich gedurende het hele werkzame leven kan blijven ontwikkelen, zodat mensen aan het werk komen, duurzaam inzetbaar blijven en gemakkelijker kunnen overstappen naar ander of maatschappelijk noodzakelijk werk.

Hoofdpijnen van het toekomstbeeld

- Leren en werken raken steeds sterker verweven. Scholing vindt vaker modulair en op de werkvloer plaats en kan worden opgebouwd tot een diploma.
- De arbeidsmarkt wordt meer skillsgericht: kennis, vaardigheden, ervaring en vakmanschap wegen zwaarder, naast formele diploma's.
- Werkgevers, werknemers, onderwijs, sociale partners, gemeenten, UWV en regionale partners dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor ontwikkeling.
- Regionale werkcentra worden een belangrijke toegangspoort voor advies, begeleiding, scholing en overstappen van werk naar werk.
- Digitale voorzieningen zoals Leeroverzicht en CompetentNL moeten mensen en werkgevers helpen zicht te krijgen op vaardigheden en ontwikkelmogelijkheden.
- Versnipperde publieke en private scholingsregelingen moeten plaatsmaken voor overzichtelijkere scholingsbudgetten.
- De nadruk verschuift van het herstellen van werkloosheid en uitval naar preventie, tijdige scholing en duurzame inzetbaarheid.

Aanpak voor de komende jaren

Het kabinet bouwt voort op bestaande ontwikkelingen, zoals:

- De Wet verbetering aansluiting beroepsonderwijs-arbeidsmarkt.
- De Wet van school naar duurzaam werk.
- Regionale werkcentra.
- Sectorale Ontwikkelpaden.
- Publiek-private samenwerkingen.
- Programma's uit het Nationaal Groeifonds.

Daarnaast worden nieuwe bouwstenen ontwikkeld, waaronder een nieuwe LLO-regeling, een mogelijke individuele leerrekening en een mogelijke uitbreiding van de wettelijke taak van publieke onderwijsinstellingen.

Nieuwe LLO-regeling

De nieuwe regeling moet scholing ondersteunen die mensen helpt om:

- Aan het werk te komen.
- Door te groeien.
- Over te stappen naar ander werk.

De publieke financiering wordt gericht op scholing tot en met mbo-niveau 4, met bijzondere aandacht voor werkzoekenden, lager opgeleiden, ouderen en het mkb. Het scholingsaanbod moet aansluiten bij arbeidsmarktbehoeften en bij cruciale economische en maatschappelijke sectoren. Ervaringen met de STAP-regeling en de SLIM-Scholingssubsidie worden meegenomen.

Wettelijke taak voor mbo, hbo en wo

Onderzoek laat zien dat er te weinig wordt geïnvesteerd in LLO. De onderzoekers adviseren:

- De wettelijke taak van mbo, hbo en wo uit te breiden met regionale samenwerking en vraagarticulatie.
- Publieke onderwijsinstellingen meer ruimte te geven voor flexibel onderwijs.
- Structurele publieke en private financiering van bij- en omscholing te organiseren.

Het kabinet onderzoekt hoe zo'n taak juridisch, financieel en praktisch kan worden vormgegeven, zonder dat een ongelijk speelveld met private opleiders ontstaat.

Flexibeler onderwijs en leerrechten

Het kabinet werkt aan:

- Kortere en modulaire opleidingen.
- Een mogelijke vierde leerweg voor hbo en wo.
- Verdere toepassing van microcredentials.
- Een mogelijke individuele leerrekening op basis van leerrechten.

De individuele leerrekening moet scholingsregelingen overzichtelijker maken en mensen meer regie geven over hun ontwikkeling.

Basisvaardigheden volwassenen

Een aparte wettelijke taak voor mbo-instellingen op het gebied van basisvaardigheden wordt niet aanbevolen en voorlopig niet verder onderzocht. Adviezen over basisvaardigheden worden verwerkt in het aangekondigde Leer- en Groeiplan Basisvaardigheden.

Vervolg

Het kabinet werkt de plannen verder uit met sociale partners, publieke en private opleiders en regionale partijen. De Kamer ontvangt:

- In het najaar informatie over de gesprekken en voortgang.
- In het voorjaar van 2027 de resultaten van de verkenning naar de individuele leerrekening.
- Komend voorjaar nadere besluiten over de wettelijke taak, de vierde leerweg en microcredentials.

Kernboodschap

Het kabinet wil komen tot een samenhangend en toekomstbestendig LLO-stelsel waarin mensen tijdig kunnen blijven leren, gemakkelijker van werk naar werk bewegen en minder snel uitvallen of afhankelijk worden van sociale zekerheid